

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

15 вересня 2016 року

м. Тернопіль

№ 35 - р/к

Справа № 867 - АД

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 867-АД про порушення законодавства про захист економічної конкуренції Підгаєцькою міською радою (місцезнаходження: вул. Бережанська, 8, м. Підгайці Підгаєцького району Тернопільської області, 48000, ідентифікаційний код 04058462) та подання від 02.09.2016 № 141 «Про попередні висновки по справі № 867-АД»,

ВСТАНОВИЛА:

З метою здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції на ринку житлово-комунальних послуг, зокрема, послуг із вивезення твердих побутових відходів проведено дослідження діяльності органів місцевого самоврядування на означеному ринку.

За результатами дослідження, розпорядженням адміністративної колегії Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 3 серпня 2016 року № 28-рп/к розпочато розгляд справи у зв'язку з наявністю в діях Підгаєцької міської ради ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

За результатами збору та аналізу доказів у справі виявлено.

Відповідно до частини першої статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим Законом регулюються відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно - господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією.

Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, вжиття заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється в т.ч. органами місцевого самоврядування. Згідно із частиною другою статті 4 цього Закону органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Підгаєцька міська рада включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування. Основним видом діяльності є "Державне управління загального характеру" (КВЕД 84.11).

Відповідно до статті 1 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" комунальні послуги – результат господарської діяльності, спрямованої на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи, зокрема, у вивезенні побутових відходів у порядку, встановленому законодавством.

Згідно із пунктом 4 статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень органів місцевого самоврядування належить визначення виконавця житлово-комунальних послуг відповідно до цього Закону в порядку затвердженому центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства.

Пунктом 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відносяться, зокрема, визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Відповідно до статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до власних повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, зокрема, вирішення питань збирання, транспортування, утилізації та знешкодження побутових відходів.

Підприємства, установи та організації всіх форм власності у сфері поводження з відходами мають право, зокрема, на участь у конкурсах на набуття права виконавця послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території (пункт «е» частини першої статті 16 Закону України „Про відходи”).

У відповідності до вимог статті 35-1 Закону України „Про відходи”:

- орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з вивезення побутових відходів з території населеного пункту;
- збирання та вивезення побутових відходів у межах певної території здійснюється юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку встановленому Кабінетом Міністрів України, спеціально обладнаним транспортом.

Частиною 7 статті 28 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що порядок підготовки та проведення конкурсів, типові договори на надання житлово-комунальних послуг затверджує Кабінет Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів» затверджено Порядок проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів (надалі – Порядок), який визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.

Згідно із пунктом 4 Порядку підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою державною адміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку встановленому законом.

Згідно частини другої статті 25 Господарського кодексу України органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибрати між кількома продавцями,

покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товару на ринку.

З метою з'ясування, яким чином на даний час врегульовано питання визначення суб'єктів господарювання, які можуть здійснювати діяльність з вивезення та знешкодження твердих побутових відходів на території м. Підгайці, територіальним відділенням направлено Підгаєцькій міській раді вимогу від 26.05.2016 № 7/607 про надання інформації та документів.

Листом від 06.06.2016 №385 Підгаєцька міська рада повідомила, що послуги з вивезення твердих побутових відходів на території м. Підгайці надаються комунальним підприємством «Підгайці-Водоканал», який визначено виконавцем цих послуг на підставі рішення виконавчого комітету №30 від 02 березня 2011 року.

Підгаєцькою міською радою також повідомлено, що *«визначення виконавця послуг з вивезення ТПВ на конкурсній основі не проводилося»* (лист від 06.06.2016 №385).

Таким чином, КП «Підгайці-Водоканал» отримало переваги в конкуренції не завдяки власним досягненням, а внаслідок бездіяльності міської ради, яка полягає у не визначенні на конкурсних засадах виконавця послуг з вивезення ТПВ на території населеного пункту.

Такі дії Підгаєцької міської ради ставлять зазначеного суб'єкта господарювання у привілейоване становище стосовно конкурентів, які за рахунок пропонування кращих умов можуть за результатами конкурсу отримати право на надання послуг з вивезення ТПВ.

Наведене свідчить, про бездіяльність Підгаєцької міської ради, яка полягає у не виконанні вимог законодавства, яке регулює питання визначення виконавця послуг з вивезення ТПВ, зокрема, не проведенні конкурсу на надання послуг з вивезення ТПВ та, як наслідок, не визначення на конкурсних засадах виконавця послуг з вивезення ТПВ на території населеного пункту.

Така бездіяльність Підгаєцької міської ради може призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг із вивезення твердих побутових відходів в м. Підгайці.

У відповідності до статті 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція. Забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності покладено на Антимонопольний комітет України.

Згідно частини першої статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції", будь-які дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції, визнаються антиконкурентними діями.

Таким чином, бездіяльність Підгаєцької міської ради, яка полягає у не проведенні конкурсу на надання послуг з вивезення ТПВ та не визначенні на конкурсних засадах юридичних осіб, які будуть здійснювати у межах певної території вивезення ТПВ, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді бездіяльності органів місцевого самоврядування, що може призвести до недопущення конкуренції.

Листом від 04.08.2016 №7/941 територіальним відділенням надіслано Підгаєцькій міській раді копію розпорядження від 03.08.2016 № 28-рп/к «Про початок розгляду справи» на яке міська рада не надала своїх пояснень чи заперечень.

Відповідно до пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року №169-р), із змінами, територіальним відділенням листом від 02.09.2016 №7/1085 Підгаєцькій міській раді направлено копію

подання від 02.09.2016 № 141 «Про попередні висновки по справі № 867-АД» (надалі – подання).

На подання Підгаєцька міська рада листом від 08.09.2016 № 587 надала рішення виконавчого комітету від 06 вересня 2016 року №56 «Про розгляд подання №141 від 02.09.2016 Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України» (надалі – Рішення), в якому вказано, що «комунальне підприємство «Підгайці-Водоканал» визначене виконавцем послуг із збирання і вивезення твердих побутових відходів рішенням виконавчого комітету Підгаєцької міської ради №30 від 02 березня 2011 року. Таким чином, КП «Підгайці-Водоканал» стало виконавцем послуг більш ніж за 10 місяців до прийняття постанови Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів», тобто на законних підставах. Тому звинувачення Підгаєцької міської ради, яка полягає у не проведенні конкурсу на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів, є безпідставним. Окрім цього, Підгаєцька міська рада є засновником КП «Підгайці-Водоканал». Інших суб'єктів господарювання, які здійснюють діяльність у даній сфері та мають відповідний спецтранспорт для надання послуг із збирання і вивезення твердих побутових відходів, на території міста та Підгаєцького району немає».

Рішенням встановлено: «Вважати безпідставними звинувачення Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України у бездіяльності Підгаєцької міської ради, яка полягає у не проведенні конкурсу на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів та не визначенні на конкурсних засадах юридичних осіб, які будуть здійснювати у межах міста вивезення ТПВ».

Рішення Підгаєцької міської ради не може бути прийнято до уваги, оскільки:

- статтею 35-1 Закону України «Про відходи» чітко визначено, що збирання та вивезення побутових відходів у межах певної території здійснюється юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, спеціально обладнаними для цього транспортними засобами;

- відділенням доводиться не протиправність прийняття міською радою рішення щодо визнання КП «Підгайці-Водоканал» виконавцем послуг із збирання і вивезення твердих побутових відходів на території міста Підгайці у березні 2011 року, а обов'язок Підгаєцької міської ради забезпечити визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території вивезення ТПВ після вступу у дію відповідних нормативно-правових актів (пункт 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», пункт «е» частини першої статті 16 Закону України «Про відходи», статті 35-1 Закону України «Про відходи», Порядок).

Згідно із статтею 5 Цивільного кодексу України акти цивільного законодавства регулюють відносини, які виникли з дня набрання ними чинності, новий акт застосовується до прав і обов'язків, що виникли з моменту набрання ним чинності. Акт цивільного законодавства не має зворотної дії у часі.

Постанови Кабінету Міністрів України (постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1173) та Закони України (Закон України «Про відходи») є обов'язковими для виконання на території України.

На підставі матеріалів справи та зібраних доказів, керуючись статтями 7 та 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року за №32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482 (із змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія територіального відділення

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати бездіяльність Підгаєцької міської ради (місцезнаходження: вул. Березанська, 8, м. Підгайці Підгаєцького району Тернопільської області, 48000, ідентифікаційний код 04058462), яка полягає у не проведенні конкурсу на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів та не визначенні на конкурсних засадах юридичних осіб, які будуть здійснювати у межах певної території вивезення ТПВ, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді бездіяльності органів місцевого самоврядування, що може призвести до недопущення конкуренції.

2. Зобов'язати Підгаєцьку міську раду в двомісячний термін з дня одержання рішення припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території міста Підгайці з дотриманням вимог чинних нормативно-правових актів.

Про виконання зобов'язання повідомити територіальне відділення протягом двох місяців з дня одержання цього рішення.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду в двомісячний строк з дня одержання рішення.

Члени колегії :

Р.В.Лещишин, голова територіального відділення

Н.Є.Чорномаз, заступник голови територіального відділення

А.Г. Левченко, начальник першого відділу досліджень і розслідувань

Н.С.Біловус, начальник другого відділу досліджень і розслідувань